Alexandru GREGORIAN

PETE de LUMINĂ

-Poeme-

SALAMANCA, 1980

Para nuestra editorial de Salamanca es un orgullo contar entre sus colaborares con el poeta Alexandru Gregorian.

Viejo luchador con la pluma y con el habla en nuestra Rumania de antaño, tampoco fuera de sus fronteras, no nos ha privado del encanto de su poesía y tampoco de su permanente lucha llevada a cabo para afirmar la libertad de nuestro pueblo, tan perseguido desde dentro como desde fuera.

Donde nuestro poeta afirma que se siente inundado de dudas, limitación del lenguaje, teniendo la impresión de que le ha disminuido el poder de creación, creemos nosotros que se equivoca totalmente.

Quien lee los 63 poemas recogidos en este tomo, queda impresionado y embrujado por la frescura del lenguaje, de las imágenes que subyuga y de su poder de creación, y tiene la impresión de que lejos de haber sido arrancado de su tierra valaha, aquí en el extranjero han prendido sus raíces y se han multiplicado, a través de las cuales ha subido la savia creadora, para la alegría y la felicidad de la creación de la lengua y del alma rumanos.

Con el poeta Gregorian se salva la verdadera poesía rumana.

Aurelio Rauta.

Salamanca, junio de 1980.

* * *

Pentru editura noastră, din Salamanca, este o mândrie de a-l număra printre colaboratori pe poetul Alexandru Gregorian.

Vechi luptător cu condeiul și cu vorba, în România noastră de altădată, nici în străinie nu ne-a lăsat vitregi de farmecul poeziei lui și nici a luptei pe care a dus-o pentru afirmarea libertății neamului nostru atât de prigonit și dinăuntru și din afară.

Unde poetul nostru afirmă că se simte cuprins de șovăieli, de vămuirea limbajului, având impresia că i-a scăzut puterea creatoare, credem noi că greșește total. Cine citește cele 63 de poeme, ce cuprinde acest volum, rămâne impresionat și fermecat de prospețimea limbajului, de imaginile subjugătoare și de puterea de creație, încât are impresia că nu a fost smuls din rădăcinile valahe, ci că aici în străinătate a prins și și-a înmulțit rădăcinile, prin care s'a urcat seva creatoare, pentru bucuria și fericirea creației limbii și a sufletului român. Cu poetul Gregorian se salvează adevărata poezie românească.

Alexandru GREGORIAN

PETE de LUMINĀ

-Poeme-

SALAMANCA - 1980

Alexandru GREGORIAN

PETE de LUMINĀ

-Poeme-

14

Asociación Cultural Hispano-Rumana
SALAMANCA - 1980

I. S. B. N. 84-300-2841-2.
Depósito Legal: M. 23.630-1980.
Printed in Spain - Impreso en España.
Imprime: Marsiega, S. A. - E. Jardiel Poncela, 4. - Madrid-16.

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu două mii de ani în urmă — întâiul poet al gintei noastre, alungat în exil pe țărmul euxin — se plângea de geruri, de crivățul iscat din gorganele Răsăritului, de săgețile scitice, de singurătate, dar, mai ales, se plângea de desrădăcinarea care-i rodea sufletul. Fusese smuls poetul de sub cerul Romei civilizate, dintre cărțile lui scumpe, dintre prieteni și din sânul familiei, care era totul pentru un om sensibil ca el și lăsat dintr'odată singur cuc, cu rădăcinile în aer, la Tomis, într'o lume barbară, în care nimic nu-i alina suferițele fizice și morale.

Tăiat de strălucitele cenacluri literare și de izvoarele cristaline ale limbii latine, pe care o sorbise odată cu lumina mediteraneană a Urbei eterne, tristul surghiunit se simțea, pe zi ce trecea, tot mai singuratec și mai neînțeles de bunii, dar inculții tomisani care-i vorbeau prin semne și articulații guturale. Și de la un timp când lua stilul *de os în mână, poetul simțea cu disperare că nici cuvintele propriei lui limbi nu-i mai răspundeau. Gândul îi rămânea adesea învălmășit în aer. Pe tabula cerată din față, cadențele latine se așterneau din ce în ce mai anevoe. Limbajul poetic se destrăma în ceață și în tălăzuirea monotonă, neîmbietoare a Pontului Euxin.*

Undeva nemângâiatul vates *mărturisește stingherit că, nemaiștiind cum să se smulgă din blestemul care-l împingea spre muțenie și sterilizarea intelectuală, la un moment dat a început să scrie în graiul elinizant al cetății gete. Dar versurile lui, deși izvorau din aceeași tâmplă și din aceeași inimă inspirată din care altădată dăduse la lumină savantele Metamorfoze, Fastele și rafinata «Ars Amandi», îi păreau*

acum străine, ca nişte creaturi bastarde. Poetul se stingea odată cu propriul lui limbaj, vestejit în dogorile deșțărării.

La atâta depărtare în veac, limbajul băjenar al poetului de azi este vămuit, ca și al străbunului relegat la Tomis, de aceleaşi grave amnezii şi şovăeli de expresie. Poetul din furtunile lumii maştere a veacului XX, lunecând din meridian în meridian, fără să poată prinde alte rădăcini în locul celor smulse de urgii, are în fața lui exact aceleași chinuitoare probleme ovidiene, când se așează la masa de scris. Lipsindu-i contactul anteic cu glia robită și cu lumea lui din spulberatele depărtări, își vede scăzând încontinuu puterile creatoare, limbajul, ritmul frazei. Cuvintele din care se urzește de totdeauna armonia versului i se pierd pe drumurile diasporei fără liman. Rima nu se lasă siluită. Metafora cu greu scapără uneori în văpaia creației poetice...

Și totuși, agoniile poeziei din exil, oricât de mistuitoare, sunt mai puțin dureroase decât acelea ale poeziei din țara cotropită și desfigurată de cenzorul agramat și de normativul partinic al comunismului slavo-mongolic. Poezia din România de azi e în permanență strunită, pritocită, confiscată, ciuntită și surghiunită în Gulagurile roșii odată cu întreaga cultură națională și cu limba de fiecare zi.
Peste creștetul României uitată acolo, pe crucea ultimei răstigniri de la Yalta, vâjie încontinuu lozinca veninoasă a satrapului sovietic.
Poezia de aici, din surghiunul libertății, barem atâta are bun: nu e supusă miliției și clișeului realist-socialist din dosul oblonului de fer. Și nu e puțin lucru.

A. G.

Mai 1980.

INSCRIPȚIE PE POARTA GRĂDINII

Anei

Estimp ne'mpodobesc grădina
Lămâii, mandarinii și verbina.
Au înflorit subt bolți azi dimineață,
Când vântul, doar, și noi eram de față.

Mâine-or zbura prin pomi, prin glastre
Frumoasele păsări măiastre
Vrâstând cu-o batere de aripi, lină,
Chilimuri noi, urzite din lumină.

Din viersul lor or crește sferi de aur
Și cuiburi cu miresme sus, în plaur;
Iar seara ne-o dospi'n pridvor răcoare,
Și-arome dulci ne-or gâlgâi'n urcioare.

Benalmádena (Málaga).

INSCRIPȚIE PE CASĂ

Anei

Am ctitorit la țărm, împresurând cu vis, cu munți,
Cu palmieri, un foișor, și pe olane punți
De-albastre liniști i-am așternut spre necuprins.
Porțile au fost lăsate descuiate dinadins,
Că de-or sosi, cumva, pe-aici heruvi, după veghieri,
Să-i omenim, săracii, la umbră'n palmieri.

De-atunci un roi de aur ne tremură'n fereatră,
Iar marea, fremătândă, din mal în mal ne-adastă
Cu cerul în oglinzi și ne'ncunună
Poleiuri pe lucarne, din străfunzimi de lună.

Sub arcurile albe, scobite în lumină,
Ne adunăm în murmur cu larii după cină
Să tăinuim cu ei în orice seară — tu și eu —
Cât o mai vrea și ne-o mai ține'n poală Dumnezeu.

Benalmádena (Málaga).

MIMOZELE

Din fulguiri de lumină
Si din faguri de albină
Au înflorit în grădină
— Jurubițe, vis și har —
Ciucuri moi de chihlimbar:
Soare'n pufuri, soare'n picuri,
Horbote și borangicuri.

Chihlimbarele'n stihare
S'au nuntit mărgăritare
Si miresmele de-un an
— Azi un dram, mâine un dram —
S'au împletit filigran.

Noaptea, crini și chiparoase
Altițe luna le coase
— Stropi de rouă și topaze —
Cu lânița, fir și raze
Pe marame și atlaze.

Vera Cruz (Málaga).

DIN HAVUZ DE CURCUBEIE

În amintirea lui

Radu Gyr

Din havuz de curcubeie
Crește'n juru-mi o grădină
Cu dantele de verbină,
Si-o descânt, șoptind, să-mi deie
Umbre-adânci, miresme noi,
Pe la prânz, în vre-un altoi.

Tremură pe-un arc de cer
Harfe, lin, de palmier.
Când deschid câte-o fereastră,
Inflorește altă glastră
Cu azururi și lumini
In pervaz de foc și crini.

In lămâi și-n portocali
Imi dau jordii de corali,
Unde vin în stoluri, seara
— Vara, toamna, primăvara —
Cu alaiuri și viori,
Ingeri, granguri și prigori.

Ard rubine'ntr'un potir
De lucori de trandafir.
Prinși de cer c'un fir de ceață,
Chiparoși, de dimineață,
Leagănă pe moțuri zarea,
Gândul, dorul, depărtarea.

Dacă rouă, dacă plouă,
Rogu-mă la luna-nouă
Să-mi anine-un policandru
De scântei în oleandru
Si pe fiece zaplaz,
Luciul mării de atlaz.

Málaga.

TRUBADURII

Noaptea las rima deoparte
Şi'nchid gândul'n câte-o carte
Sau l'anin de-un nor, de-o stea,
Pentru bună pacea mea
Sau îl prind pe-albastruri — salbă
Cu beteala lunii, dalbă.

Mă'nsoţesc apoi c'un greier
Şi luăm lumea la cutreier:
Greierul, cu drândul lui,
Ţinând hangul cerului;
Eu, c'un fluier vechi şi-un cânt,
Ciupind coardele de vânt.

Greierul — prinţ andaluz —
Cu flamencuri şi burnuz,
Prin muşcate, la fereastră,
Cântă de inimă-albastră.
Eu, de-o vară, pământeanul,
Cântu-mi dorul şi aleanul.

Şi-amândoi, aşa haihui,
— Trubaduri ai nimănui —

Beţi de lună, de lumină
Şi de cânt şi de verbină,
Tot suim şi coborîm,
Din tărâm într'alt tărâm

Şi-adormim spre ziuă — belferi
Pe maldăre de luceferi.

Vera Cruz (Málaga).

DE ZIUA TA

Ți-e inima și azi tot clopot de argint
Și ochii-s tot smaralde — dă-mi-i să-i alint! —
Și vorba ți-este-aceeași, unduioasă,
Cu care-atunci, logodnică duioasă,
Mi te'mpleteai pe umăr, visătoare,
Să stingem cerul tot cu-o'mbrățișare.

Măcar că pari pe gânduri dusă și-i târziu,
Iți bate'n păr același aur copt, de grâu.
Venim din vremi cu ploile și anii;
Ți-au rămas însă-aceiași măghiranii,
Ca'n zâmbetul de ieri care ne cheamă
Cu-o lacrimă de stea din vechea ramă.

De ce să plângi? Dă-mi iarăși palma s'o mângâi,
Și sânul șui și cald mi-l adă căpătâi,
Căci tot miroase-a zmeuri și-a caise.
E încă timp de dragoste și vise...

Benalmádena (Málaga).

DESCANTEC TELURIC

Dorm plantele cu rădăcinile
Culcate-adânc în moine, în pământ.
Dorm sâmburii și dorm grădinile
Intr'un teluric, nepătruns descânt.

In somnul lor solstițiul pune spor
De seve și lamuri de vecii.
La noapte mugurii - or plesni și s'or
Plini cu visul sfinților din glii.

Benalmádena (Málaga).

SCRISOARE

Mă'ntrebi ce fac pe Coasta Soarelui, frățâne,
Ce mai gândesc de șartul lumii, ce mai scriu,
Și dacă Dumnezeu, Preabunul, tot mai vine
Să-și afle robul Său încărunțind, târziu.

Ca să încep cu Dânsul,—pre Domnu'-L văd mai rar...
Și-așa, departe, prin galaxii de ceață,
Îmi pare mai ursuz în sfântu-I jilț de har
Și parcă nici ar vrea să stăm față la față...

Îi fluer prin păduri, ades, și pe neunde,
Îi fac și semne din ectenii, din mineie;
Dar, Bunul, geana nu își pleacă, nu răspunde
Și nici altfel, de sus, nu vrea să-mi spună «ce e»...

Când pipăi cerul gol în valul care suie,
Iar noaptea mi-o răsfrâng în steaua care nu e,
Ce mai înseamnă, oare, ce scriu și ce gândesc?

Ia, abia fac umbră mării, visez și'mbătrânesc...

Benalmádena (Málaga).

MĂRTURISIRE

Incă nu știu, Doamne, că tot n'am înțeles
Dacă-mi tăgădui mirul ori dacă m'ai ales.
Ades prin jepi îmi pari văpae, arătare,
Iar robul, biet, al Tău, — și el, o îngânare.

E drept, m'ai dăruit c'o stea în scăldătoare
Și cu podoabe scumpe, cu umbră și izvoare;
Dar când dau să-mi pun fruntea pe sfântul Tău
[stihar,
Tu îmi răsfrângi pieziș râvnirea în ecouri,
Si'n gene-mi lași, cu tâlc, o boabă de cleștar,
Când roadele târzii aștept să mi le rouri,

Sub hăul mut, boltit pe necuprins de lotuși
Lumina sângerează în creștete de stânci.
Tu, semn, încă nu-mi scaperi. Ce mai adăst, atunci?

Se'nfundă'n neguri piscuri, mare, zări. Și totuși...

Benalmádena (Málaga).

IISUS PE MARE

Părintelui Gheorghe Rusu

Dincolo de vis, de duna
Dintre neguri și adâncuri,
Iși prelinge lin văpaia,
Pe tipsia mării — luna.

Luminos, desprins din unde,
Ca pe lacul Galileei,
Iți simt pasul. Doamne, cum de
Și pe ape mergi tot singur?

Dau să Te cuprind — și nu ești.
Ți-a fost nimbul ars de-o stea;
Hăituit ești, biet, și sângeri:

Suie, Doamne, 'n luntrea mea...

Vera Cruz (Málaga).

PE TOARTA UNUI CURCUBEU

Iar se'naltă arzând
Potir de jar, inel de har
Peste aceleași și totdeauna noi
Descântate genuni.
Cearcăn de aur, subțire
Se mistue'n vâlvori — auroră
Dinspre fulgerate desmărginiri.

Acum sclipesc iar
Corăbii în undă
— Tremurate, rotunde oglinzi —
Catarguri flutură flamuri
De lumină în larguri,
Și din clare, afunde cărări
Pești de mărgean, de sidef
Svâcnesc în mreje solare.

Insemn pe toarta unui curcubeu:
Andaluzia. Mare.
Iar a trecut pe-aicea Dumnezeu.

Málaga.

AQUARELĂ

Marea pare-o trâmbă'ntinsă,
De mătase, pe gherghef,
Când albastră, necuprinsă
Şi'nvârstată cu sidef,

Când sporită'n solzi de soare
— Tremurare ca de crini —
Din străfundurile clare,
Pardosite cu lumini.

Lopătăm spre ţărmul maur
Lunecând peste tăceri
De corali albi şi de plaur.
Suntem ultimii năeri.

Crizantema lunii-pline,
De argint, coboară-apoi
Din ogiva nopţii line
Poleindu-ne'n văpăi.

Nu e mal şi nici vad nu e
La ostroavele cereşti.
Doar, târzie, briza suie
Serenade pământeşti.

Benalmádena (Málaga).

NU SUNT SCĂRI

Nu sunt scări şi nici vad nu e
La ostroavele cereşti.
Numai cântul le descuie,
Porţile împărăteşti,
Noaptea, când suflă zefirul,
Lin, din zboruri îngereşti,
Şi luna-şi naltă potirul
Peste spaţii pământeşti.

Benalmádena (Málaga).

NOCTURNĂ

In amintirea lui Nichifor Crainic

Aninată'ntre cleştare,
Luna leagănă pe mare
Argintate caravele
De văpăi. Oh, câte stele
Şi foşniri din Ursa Mare
Le alunecă'n vintrele!

Peste vâltori de tăcere,
Gândul spintecă albastrul
Ferecatelor mistere.
Cercănat în alabastru,
Lin răsfrânge'n undă astrul
Unduiri din stinse sfere.

Benalmádena (Málaga).

MEDITERANA

Devale-i marea: albastră lumină-abisală,
Nemărginire răsfrântă de sus, fără prund.
Decât cerul mai deasă, mai albastră
Nemărginire. Vecia i se aşterne afund.

Pe glorioase triréme şi pe galere pirate
Trecut-au pe-aici seminţii fără număr.
Columne ivite din marmuri, soare şi gând,
Oglinditu-s'au cu fauni, în ea, şi nimfe, la rând.

Cum o privim fermecaţi de pe *sierra*,
Când se'nfioară de brize târzii,
De brizele albe din Crugul arzând, african,
Pânze clare de ape — apele vii,
Sting arşiţa iscată din cumpăna verii,
Şi volbura tremuratelor flăcări solare
Inveşmântă'n amurg irealii atomi de mărgean.

Dincolo de mare-s acum trepte'n porfiră şi aur.
Statui de abanos, Evele negre-şi anină
Pe sânii de rodii, rotunzi, scoici şi verbină,
In care-şi ascultă—adesea dansând, adesea visând—
Freamătul inimii, freamătul anilor tineri.

Pe dunga tot mai stufoasă, de umbre, a serii,
Ne'mbie sirenele șue sub prora întoarsă a lunii.
Și din îngemănarea mării și-a humii,
Din depărtate talaze, din fluxul tăcerii,
Auzim cum ușor se undueşte, se despletește,
Tot mai plin de'nțeles, în sânge iberic, fierbinte,
Și'n noi, vuetul cosmic, vuetul lumii.

Málaga.

RĂSĂRIT MEDITERANEAN

Soare — sâmbure de foc în mare —
Bunădimineața, soare!
Bine-ți cuvânt aurora, care,
(Suflete, bucură-te!) de'nalturi mi-anină
Bolți noi și raiuri suflate'n lumină.

Mă căciulesc pe la vânturi, la îngeri, la nori,
La sfinții măslini, la sfintele flori,
Rogu-mă și la sihaștrii, cuminții cocori:
Fraților, lumea e azi corolă, beteală:
Să nu-i spulbere nimeni nicio petală...

Benalmádena (Málaga).

COASTA SOARELUI

Dis-de-dimineață
S'a destrămat zarea,
S'au topit în ceață
Țărmul, cerul, marea.

Pe la prânz, în soare,
Marea de smaralde
Smălțuie'n dogoare
Sâni și coapse calde.

Seara — mlădioase —
Cu ce'rul în gene,
Lunecă'n mătase
Nordice sirene.

Benalmádena (Málaga).

FRUMUSEȚI NORDICE

Plete de mătase,
Buze chiparoase,
Unduiri de mrene,
Amăgiri viclene:

Pe valuri spumoase,
Cu umeri de lene',
Noată, somnoroase,
Blondele sirene.

Málaga.

OH, DEPARTARILE...

Oh, depărtările
Din cețuri triste,
Și'nsingurările
De ametiste...

Visele, velele,
Au mas în porturi.
Suflete, stelele
Lunecă'n norduri.

Nicio corabie
Nu-mi ară marea.
Măcar o sabie
Spintece-mi zarea.

Vântule, cântule,
Leagănă-mi valul.
Cerule, sfântule,
Unde mi-i malul?

Oh, depărtările
De ametiste
Și'nsingurările,
Insule triste...

Costa del Sol.

CALENDAR

Orele, zilele, visele
Trec, se petrec uneori,
Pe cadrane caligrafiate, sus, de cocori.
Minutarele veacului — clipele
Se rotesc încet în arìpele
Marilor păsări, care-și răsfrâng
In adâncuri umbra și taina'ndelung.

Sub crugul, acelaș, prea'nalt, prea turchez,
Zborul de fum, târziu, li-l veghiez.
Și orele, zilele, visele care-au fost, care sunt,
Pregetând, le frământ, le descânt
Cu tăceri și-albastre pale de vânt.

Costa del Sol.

BUCOLICA

Printre-albastrele agave,
Tot prin vaduri seci, de lave,
Cu măgari, cu câini, cu surle,
Urcă turmele la târle.

Iezii sar otăvi de cer,
Şi'n steaua cu zimţi de ger
Se bat ţapi în frunţi de fer.
Sub smochinii din livezi
Cântă Pan. L-auzi, îl vezi?

Luna'nfăşură'n burnuz
Şi'n dantele de havuz
Albul, satul andaluz.

Costa del Sol.

GRĂEŞTE PSALTUL

Satul pitit în munte, Doamne, şi uitat,
Cu dobitoace, cu sfinţi, cu andaluzi, cu tot,
Pe-o dungă de lumină de-atunci, de la potop,
E tot precum l-ai fost Sfinţia Ta lăsat.
Măgarii mei, de pildă, cu stele de ciulini
In frunte, cu ochi miraţi, adânci şi blânzi
(Mai firoscos din ei e unu' sur şi breaz,
Legat cu-o funie de soare la pârleaz)
Işi trec în el nămiaza sub smochini, flămânzi,
Pişcaţi de muşte şi-adulmecându-Te'n minuni.
La fel şi caprele, cu ţâţele cimpoae,
Când pasc poeni de cer, zădufuri şi scaeţi,
Cădelniţând arar din acioae
— Şi ele-ascund aceeaşi taină cu peceţi.

Ca'ntr'un descântec cu făcătură şi cu ceaţă
Suflarea'ntreagă tot adastă de-atunci ceva:
Un zvon din partea Ta, un semn mântuitor, de-o viaţă
Mañana ori dacă nu mañana, în alt veleat, cândva...

Costa del Sol.

MIRACOL ANDALUZ

I

Să te miri și să te'nchini:
Două capre, cinci găini,
Trei măgari și trei ciulini
Se prăsesc de mii de ani
Intre cer și bolovani
(Și cu-o droae de golani...)

Intr'un țarc de-Andaluzie,
Munți întregi de sărăcie!

Un' mă duc, de unde viu,
Numai piatră și pustiu.
Dau să scriu, dar ce să scriu?
Că s'au stins pe cer tăciunii,
Că-i de ceară turta lunii,
Că-mi țes bolțile lăstunii
Și tot plouă sfori și funii
Pe zambile și petunii?

II

Dar ce spun? Ah, paradis!
Iar e soare sus, c'n vis,
Altfel de cum l-am fost scris.
Unde-oi fi văzut ciulini?!
Șterg și'ncondeiez grădini
Cu flamencuri, cânt și crini.
Doamne, și-unde-am pus tristeți,
Tai și-aștern pe dimineți
Ochii Tăi de frumuseți.

Țarcul meu de-Andaluzie?
Numai rai și poezie!

Benalmádena (Málaga).

MĂSLINII

Răsuciți și chinuiți
Din rădăcini, din trunchi,
De-a coasta, și
Pieptiș,
Din stâncă'n stâncă, 'n sus,
Măslinii, ghemuiți
Pe umbrele mărunte
Tivite cu argint,
Ascultă, parcă, în genunchi,
Ca'n Evanghelii, triști,
Ruga din munte
A Domnului Iisus.

Málaga.

MARINĂ

O ancoră'n potcoava unui golf de cer:
E luna. Și-un pescăruș, Icar stingher,
Zburând spre ea din ciuful unui palmier.

Adie briza moale ca un șal.
Turiști din Nord, sub lampioane de opal,
Dansează pe un yacht un vals oval.

Málaga.

ÎNCĂ O AURORĂ

Inc'o auroră și încă o boare,
Rotunjind cereștile, 'nalte altare:
Arcul, potirul, linul, rubinul.

Jur împrejur cad sparte zăvoare:
Mijesc — din neguri — alte tipare
Și iar mi s'așterne pe mare
Nouă, dumnezeiască vâlvoare.

Lumina-și sporește în cumpeni preaplinul
Aleg din aur și purpuri chilimul,
Spicul, rotundul, albul, aminul.

Benalmádena (Málaga).

SEARĂ ANDALUZĂ

Anei

Spre Gibraltar se'nșiră-ncet, ca niște versuri într'o
[carte,

In unghiuri lungi și moi de funigei, cocorii de de-
[parte.

Iată: lin zborul lor mări spulberate ară și-albastre
Plauri. Jos, mușcatele - aprind stele văratece'n
[glastre.

Plutesc în aceeaș albă văpae lunară pleșuvii
Munți, și dospesc veciile'n marmuri. In culmi le
[zboară heruvii..

Aninată'n clenciul de aur al lunii, seara seină
Pare o plasă - asvârlită pe desmărginiri de lumină.

Netezimi de cleștar, pretutindeni, răsfrânte'n echi-
[nocțiul târziu.
In port, doar noi doi: privim fermecați meduzele
[de-argint viu.

Málaga.

PASTORALĂ

Iar colindă cânt de veac
Veste sfântă de condac.
Liniști de peșteri ascunse
Asfințesc în culmi pătrunse
De ursirile de Sus.
Păcurarii — cin' mi-a spus?
Pascu-mi oile și nu-s,
Că'n pripoare, la mulsoare,
Li s'au făcut arătare
Inalte fețe cerești,
Magi cu daruri pământești,
Și'ntr'un nor cât un fuior,
Lumii, Prunc mântuitor.

Au purces să i-se'nchine
Bacii'n munți, peste obcine,
Fătului din veșnicie,
— Mugur sfânt de omenie —
La plinire de soroace,
La umbrire de răstoace,
Dezmierdat
Și leganat
De serafi cântând din nai
Și de sfinți, din câte-un pai.

De lăiat, știme și ciute
I-au strâns rouă nouă'n cute
De lumină, și urzit
Scutece de in topit.

Păcurarii, tot pe plaiuri,
Tot prin raiuri, cu alaiuri,
Au prins stea de peruzea
Și purces-au jos cu ea,
Colindând în străni de veac
Vestea sfântă de condac,

Că'ntr'o iesle îi adastă
Fără foc, fără colastră,
Intre miei de crin și nea,
Pruncul cât și Precista.

Málaga.

PSALM

Pe Tine Cel Ce m'ai făcut
Dintr'o fărâmă de urcior
Suflându-Ţi boarea peste lut,

Pe Tine Cel Ce-ai luat din vânt
Şi-ai altoit scântei de vis
Pe umbra Ta de pe pământ,

Pe Tine Cel Ce ieri m'ai pus,
Cu tibişir de jar, să scriu
Abecedar de stele Sus,

Pe tine Cel Ce stai în jeţ
Atotcuprinzător şi 'nalt
Si-mi eşti şi Tată şi Judeţ,

Acum Te'ntreb, Doamne, şi-Ţi cer,
Fie-mi iertat, o dumirire:
Când o să-Ţi bat la poartă, -'n cer

Ştiu, după trup fi-voi, cumva,
Cum, Ziditorule-ai fost scris,
Ţurţur sau pulbere'n vre-o stea.

Dar ce s'alege, bunăoară,
De arcuşu-mi tremurat pe lună
Ca pe-o volută de vioară,

Cu care-ai vrut să cânt, să'nalţ
Catapeteasmă de lumină
Sub necuprins de har şi smalţ?

Că altceva neştind lucra,
Când, Sfinte Doamne, -oi învia,
Vreau să mă'ntorc în veac tot la

Arcuş, la lună şi la viers:
S'o iau de la'nceput, să-Ţi cânt
Cu zumzetul din univers.

Málaga.

CAVALERUL MAUR

Deunăzi, săpând și descântând la rădăcină
Un palmier din însorita mea grădină
Andaluză, am dat de așternutul
De oseminte'n zale și de scutul
Cu semilună și peceți al unui maur.
(Era în coif, alături, și-un cercel de aur.)

Lumina-i fulgera'n cercel câte-o scânteie
Si-i fluturau în vârf de lance curcubeie.
Urmele'ngropate sub paftale
Erau și ele,-alăturea de zale.

De unde va fi poposit, stingher,
Răzlețul maur, aicea, fără scutier?
Ce taină va fi dus sub platoșă'n mormânt,
Cu el — și din azurul cărui cer,
Și ce vifornițe de gânduri, de hanger
Va fi purtat prin veac în stemă și în cânt?

Benalmádena (Málaga).

NOAPTE DE IUNIE

Anei

Minaretele din poalele de aur,
Din poalele de aur ale lunii,
Işi oglindeau, își legănau,
Din mal în mal,
Scânteietoarele-arabescuri
In marea de opal.

Iți mai aduci aminte?
La tropic licăreau
Explozii de lumină.
Africa își aprindea târziu,
Din țărm în țărm, tăciunii.
Brizele-alunecau din liniști

Pe matăsoase coarde de glicină
Și șoșoteau și se stingeau
In volburi roze.
Incet ne troeneau ca'n vis,
In gene, polenurile ninse
Din aur de mimoze...

Iți mai aduci aminte
De noaptea-aceea de Iunie, fierbinte,
De noaptea transparentă ca un voal,
De stelele ivindu-se pe rând,
Și de luceferii, eternii, lunecând
Din infinitele tăceri
In degete subțiri și lungi de palmieri?

Costa del Sol.

CÂNTECUL ANILOR

A mai trecut, a mai trecut un an — și curg
Și mă'mpresoară violete pulberi de amurg.
Arhipelaguri de umbre, din nalturi, îmi cad
Pe frunte, pe umeri, din zări fără vad.

In cumpăna timpului, a vârstelor duse
Se'nclină-acum gândul, tăcerile spuse
Poate numai în taină vântului — frate
(Poate vreo seară, în șoaptă, pe struni necântate.)

E mult, e mult de când — doar pe simbrii de vise —
Luceferii-i tot scapăr. De-o viață, pare-mi-se.
Culcându-mi tâmpla pe-aceleași vechi viori
Adun mereu în cântec lumina din vâltori.

Melancolii brumate, răsfrângeri selenare
In gene mi se spulber. Oh, de ce, de ce oare!

Benalmádena (Málaga).

CÂND S'OR SCUTURA

Când s'or scutura, agale,
Roiuri de migdali, din poale,
Oi porni și eu spre stele,
Fără aripi, fără vele,
Vai de păcatele mele...

Și-oi urca, din soare'n soare,
Din vâltoare în vâltoare,
Creste de smarald și har,
Ceruri fără pălimar,
Fără mal, nici calendar,

Că, dincolo de Valhalà,
Planu'-ar fi s'ajung pân' la
Curțile lui Dumnezeu,
Cu prag nalt de curcubeu
Arcuit p'un eleșteu,

Și acolo să mă'nchin
Lu Sânpietru-adânc și lin
In lumină, și să-i spun:
«Unchieșe preasfânt și bun,
Viu și eu dintr'un cătun

Pământesc, din patru vânturi,
Cu, pe umeri, vreo trei cânturi
Și-un biet fluier fără vrană.
Rogu-te: n'ai ceva mană;
Ți-a rămas vreo stea, vreo strană?
... ...
Dar find eu cam gură-cască
După îngeri, dup'o iască,
Parcă mă și văd haihui
Cătând jilțul Domnului
In argeaua hăului...

Și-astfel n'ar fi de mirare
Ca, umblând prin nori călare
Pe-un ciob de lună, de jad,
Să rămân tont, fără vad:
Nici în rai și nici în iad.

O fiu greu păcat, stingher,
Să te rătăcești prin cer
Când te-așteaptă-un curcubeu,
Dar, mă ierte Dumnezeu,
Altfel — eu n'aș mai fi eu...

Benalmádena (Málaga).

MIJAS

Oh, asinul blând, asinul alb coborînd de pe Sierra 'n
[apus!
Jucărie vie, cu mers în buestru, moale, printre ca-
[sele albe, de crini,
Asinul își leagănă umbra, prin argintatele livezi
[de măslini,
Lin, lin, parcă L-ar duce în ciuș, la Ierusalim, pe
[Domnul nostru Iisus.

Mijas (Málaga).

ALHAMBRA

Ca'ntr'o mie și una de nopți, peste Granada
Suie condurul de aur al lunii, dinspre Sierra Nevada.

Granada.

PLOAIE

La Capricorn, atom ori poate zbor de înger
A spart seninul cu pleasnă grea de fulger.
În Africa, sub tropicul de negură și rouă,
Vuiesc păduri și orgi de abanos — și plouă.

Costa del Sol.

SERRANIA DE RONDA

Uriașe spinări de tauri împietriți în crâncene coride,
Munții andaluzi se-afundă în agonia orelor toride.

Când Apusu-i îmbracă 'n pelerine de sânge, de aur,
[de coral,
La Ronda a mai murit un *torrero,* elegant, ca'ntr'un
[vechi madrigal.

Costa del Sol.

GENERALIFE

Serai cu dulci arome, lănci de chiparoşi şi evantae'n
[palmieri,

Iar în conduri de vis, parcă dansând, cadâne cu
[lascive mlădieri.
Asemeni harfelor în argintată tremurare, lină,
Cascadele îmi cântă, fermecate, în jghiaburi de lu-
[mină.

Granada.

ITALICA

Foşnet de togi în for
Şi-avea — paşi plutind
In zvonuri de sandale,
Iar pe anticele altare:
Pioase braţe de vestale
Cădelniţând arome'n rare,
Solemne unduiri de palmieri.
Pictaţi cu funigei
Pe cerul betic,
Cipreşi stingheri,
Muiaţi în soare,
Veghiază soclul zeilor de ieri.

Italica - Hispalis.

CORDOBA

Cordoba: creştet înalt de lumină,
Cetate, ca niciuna, creştină.
Veacuri cetluite'n tăceri
Şi câte lespezi grele, de porfir,
Câte şi sfinte, aromele de mir
Increştinând moscheile de ieri!

Córdoba.

EPIFANIE

Din scriptură şi icoane pogoară iar spre Betleem,
[ducând odoare,
Bătrânii magi din Răsărit, cu ochii ficşi la steaua
[călătoare.
Intreaga Spanie creştină din ogive, din vitralii, în
[cununi/
Li se închină, mereu înfometată de minuni.

Málaga.

ARHEOLOGIE

O'ntrepătrundere de lumi, de evi, de taine dată la
[iveală
Din adâncuri: gânduri strivite în inscripții, un zeu
[ros de cocleală,
O nimfă greacă împerechindu-și geamăn coapsa cu-o
[amforă romană,
Si sub coloane, murmur de seve de lumină din
[vechea Celție hispană.

Tarragona.

APUS LA GIBRALTAR

Gibraltar:

Streșini limpezi, înalte, de cleștar
Iscă văpăi, nebănuite smalțuri.
Fulgere de aur despart orele
Scăpărate pieziș de-un cosmic amnar.

Málaga.

PISANIE SEVILIANĂ

Dantelelor asemeni, de aur vechi și fir,
Ogivă cu ogivă de cer, potir lângă potir,
Crescut-a din steme'mpărătești, din psalmi și crini,
Catedrala aceasta sculptată în lumini.

Sevilla.

E X T A Z

Ce turno înalt și aurit e marea
In răsărit de lună andaluză!
Și ce scânteietoare-i e cărarea
Arată în albastruri de-o meduză!

Vera Cruz (Málaga).

A Q U A R E L Ă

Jocul de umbre, geana de abur a serii
Se lasă peste violete genuni, peste sfere.
Tremură'n undă, în eterna unduire-a tăcerii,
Ca o părere, ca un zvon, siderale galere.

Benalmádena (Málaga).

C I D

Iataganul lunii, sus, ca'ntr'o panoplie,
Plutește'n cearcănul albastrului vid.
Glorioasă, peste *sierre* în ev reînvie,
Din cremeni, făptura fulgerătorului Cid.

Sevilla.

ICOANA DE LEMN

Colindul vechi și mereu nou
Iar mi te-adulmecă'n ecou,
Copilărie, ler, rămasă
In stele mari de ger «acasă»...

Parcă le văd și-acum cum cad
Dalbele stele peste vad.
Ce serafimi, ce har, ce semn
Cântă'n icoana mea de lemn?

Vera Cruz (Málaga).

INSCRIPȚIE PE UȘĂ

Binevenit fii
Oaspe din Tării.
Ora e târzie:
Doamna mea ne'mbie
Cu merindă nouă,
Să o dăm în două
La umbrar de ram,
Din prisos de hram;
Oricine ești,
Or' de un' sosești
Piaza bună
Să-ți fie cunună
De zile senine
In spicele pline.
De-oi fi seraf, de-oi fi mag,
Când te-arăți în prag,
Rază de soare,
Stea sclipitoare
Lumineze-ți pasul,
Colinda și masul.
Intră-ne'n casă,
Poftește la masă,

Cinstește-ne cina,
Mușcata, glicina,
Inchină-ne vinul
Din multul-puținul
Tras la zăcătoare
In buți de răcoare
De mâini îngerești,
Din linuri cerești.
La nămiezi, la chindii,
Binevenit fii,
Semn bun din Tării.
Când o fi pe seară,
Colindă-ne iară:
Să'mpărțim la masă
Lumina stufoasă,
La fiece toacă,
Faguri din prisacă,
Raiul din grădină,
Seva din tulpină,
Merele tăcerii
Din cămara verii.

Seraf din Tării,
Binevenit fii!

Cleveland, Ohio, U. S. A.

CUVIOASELE ALBINE

Pe polenuri, pe stamine
Psălmuiesc vreo cinci albine.
Cin' le-a botezat «gângănii»,
N'a văzut cum fac mătănii
Și căn gură au potire
Dulci, de ambră și safire?

Jos, pe vrană, la științeie
Roesc mii de curcubeie,
Că, vezi dumneata, mi-adună
Cuvioasele, din lună,
Aur în faguri, cântând
Lumea soarele, la rând,

Cresson, Pa. U. S A.

PRIMĂVARĂ

Din seninuri, din tăceri
A'nflorit piersicul ieri.

Cad, arare, pe tulpină
Așchii de stele'n grădină.

Pe nuelele de sânger,
Fulgi de aripă de înger

Și-o petală roză'n casă,
Ca o scamă de mătasă.

Trece ziua, veacul vine
Doldora, din rai, vecine.

Cresson, Pennsylvania, U. S. A.

PSALM

Peste pragul inimii sfioase
A zburat înger albastru, de foc.
Ingeru'-a'ngenunchiat
In firida din dreapta
Cu ferestruicile joase,
Și dintr'o trișcă de soc
A cântat și-a descântat
Psalmul tăcerii și s'a rugat
Parcă Precistii,
Parcă Domnului nostru Iisus.
Ce le-o fi spus,
N'aș putea ști,
Că era ca'n vis și
Nu-l puteam auzi, nici desluși.
Ci, deodată, inima dospită din tină
S'a văruit, pe dinăuntru,
Toată'n polei de lumină.

Era noapte și s'a făcut ziuă.
Era pustiu și-au înflorit în ea
Minunate grădini
Cu sori și luceferi de aur
Pe ramuri de meri, de sulfini,
De mărgean, de tăceri.

Peste pragul inimii pioase,
Ingeru'-a venit la rând trei seri,
Ca la denii,
Cufundat în smerenii.
S'a rugat, s'a închinat,
A cădelnițat dintr'o stea
Cât o ulcea,
Și pe urmă: sbrr...
A pierit, precum albastru, fumul,
Precum o umbră, ca lăstunul.
S'a dus, pesemne, să daurească,
Să poleiască
Alte inimi sfioase.
Unde-a'ngenunchiat sfinția sa miroase
A mireasmă de mir și-a chiparoase.

Cleveland, Ohio, U. S. A.

DUNĂREA

Sub negru, faldul nopții, care cade
Peste cetăți de fer și steiuri sumbre,
S'a rotunjit parafa grea cu umbre
De Nibelungi suind în veac balade.

Mă plec pe firul apei, ca pe-o hartă,
Și - ascult cum, runic, liedul vechi german
Imi cântă'n undă iambii și îi poartă
Spre lunca noastră de la Teleorman.

Parc'a fost ieri sau parcă niciodată
Când mă'nvățam să'nsemn la geografie,
Cu creta de mistere fermecată,
Șerpuitoarea-ți matcă, albăstrie.

Porneai — o mreană — din Pădurea Neagră.
La Ulm, o lance teutonă fulgerai
Involburând în ev o lume'ntreagă,
C'așa scria în carte că erai.

O lună răsturnată'n caravele
La Regensburg jucai în titirez
Și-un nor vâslea din vaduri către stele
Paf, paf, ca o lulea de bavarez.

Un vals rotund, măestru, la Viena
Dansai într'o volută de vioară
Și-ți tremurai în violeta seară
Spumoasă, ca dantela, cantilena.

De basm cu Frații Grimm la Bratislava.
Afară de-un luceafăr înnecat,
Nimic, sub cerul pustei, întristat.
Iar mai la vale, un vapor pe Drava.

Ori pe alt crac sau, poate, pe-amândouă
Venea din țara Sârbilor, agale,
Să-ți spargă'n val bulboane de nămoale,
Și-un curcubeu podit pe-un bob de rouă.

Din Porțile de Fer la Mare, 'n Deltă,
Creta și mâna cădeau în reverie:
Beteală de argint, bijuterie
Prindeai în șoldul României, sveltă.

Oh, inima copilului de școală,
Visătoare, creștea cât pâinea'n clasă...
Argonautul era acum acasă
Și matca ți-o'nvârtea în rotocoală.

Cântând colind că la'nceput de veac, de an,
Cu meșeteri, acvile și ne'ntrecută oaste,
Dură sub soare pod de piatră, lege, castre
Aci, străbunul nostru împărat Traian.

Ci, ntr'un târziu, scandând o elegie
Cu zei și Daci, la Pontul Euxin,

Aveam să'nvăț că'n mersu-ți molcom, lin
Se'nviscoleau și zodii de urgie.

De mii de ani aceiași Geți în zale
Și Nibelungi cu cerul prins în arcuri,
Aceleași răsvrătiri și-aceleași șarturi
Se oglindesc în valurile tale.

Philadelphia, Pa. U. S. A.

REGĂSIRE

Miss Lucy Johnson, într'o trăiştoară,
Ne-aduse-un pumn de bărăgan din ţară.

Pământ străbun din ţarine umile
— Dospit de ploi şi scorojit de soare
In tivgi de Domni şi'n cioburi de ulcioare —
Miroşi, măi tată, — a cimbru şi-a zambile.

Ne regăsim — la câtă depărtare —
De rădăcina sfântă, de izvoare!
Aş vrea să-ţi cânt — şi nu mai ştiu să cânt,
C'a ruginit pe-o veche strună viersul,
Crâmpei pierdut — şi el — în universul
Rostogolit pe unde, dus de vânt.

De racla ta mi-apropii tâmpla de mult
Albită prin bejenii, şi-ascult, şi-ascult
Cum plâng în ea învălurate olturi;
Şi grâul copt, de chihlimbare,
Cum tot spre Răsărit — pohod la mare,
Ia drumul către blestemate porturi.

Cine te-a'ntors în brazde şi în moine
Poate-a murit de mult cu răstignite doine.
Ci eu tot îi aud sudalma şi opinca
Pe creştete de steiuri fulgerate,
Urcând, să ne răzbune, tată, pe'nserate,
Luceferii furaţi şi doina şi tilinca.

Philadelphia, Pa. U. S. A.

ROBIE

Doamne, singurătățile, depărtările,
Ce turburi sunt și adânci — ca mările!
Din noaptea lor de plumb lunecă'n Răsărit
Stele de jar, heruvii fug, sfinții-au pierit
Duși, cu cer cu tot, în ciurda colhozului.
Ca bubele râncezite, putrezite,
Cresc în ev numai ciurpenii bozului.
Doar vifore și vaer pe zările'nrobite,
Și niciun cânt, nicio colindă, niciun acatist!

Deșelat de norme'n bărăgan de zgură,
Iisus se uită'ncoace tot pe furiș, tot trist
Și-mi face semn sa tac, cu degetul la gură.

Philadelphia, Pa. U. S. A.

INIMA NEAMULUI MEU

In amintirea lui Aron Cotruș

Inima neamului meu,
Odată jilț al lui Dumnezeu,
Inima din clăi, din ponoare,
— Acum, din vrăjmașe porunci,
  Legată de stânci,
  Cu svâcnet în brânci —
Cum mă mai doare!

Inima neamului meu,
Flacără ieri, cândva curcubeu,
— Azi, ca o vită, e'nchisă'n colhoz.
Mâine, mâine cine-i mai știe
Darul, harul de omenie,
Căci țara e numai răni și moloz...

Inima neamului meu,
Ce blestem, ce blestem greu!
Ingenunchiat de zodii rele,
La ce sobor, Doamne, de stele
Și'n care piscuri de parâng
Să bat urlând, să plâng, să plâng?

Inimă pusă'n butuci,
Ni-i cerul stepă de calmuci,
Biserica, zălog
Și sufletul, olog,
Că ne-au trădat pân' și aezii:
Toți Blaga, toți Arghezii.

Inimă arsă'n lungoare,
Neam sfânt, strâns în zăvoare,
Neam frânt și singur, fără crezământ,
Unde ți-i cruntul, dacic legământ?

Philadelphia, Pa. U. S. A.

IN CREION

Iar și-a despletit seara păunii
Pe naltele plușuri de umbre și iar
Crește, vâslind în albastrul pătrar,
Gondola nouă, de aur, a lunii.

Cresson, Pa. U. S. A.

IN CREION

(Variantă)

Iar și-a despletit seara violetă păunii
Pe naltele plușuri de umbre și iar
Unduește'n albastrul pătrar
Gondola nouă, cu visuri, a lunii.

Cresson, Pa. U. S. A.

IN CREION

(Altă variantă)

Și-a dus iar la culcare păunii
Seara, în golfuri de umbre, și iar,
Lunecând ușor din albastrul pătrar,
Crește trirema de aur a lunii.

Cresson, Pa. U. S. A.

PE O ICOANĂ

Furiș, iar ai trecut pe-aproape, — aseară
Că-Ți simt mireasma, Doamne, ca de ceară.

Tot vii ca o nălucă și dispari
Din atriul casei noastre fără lari.

Au, cu ce-am scăzut în sfinții ochi ai Tăi,
De ne-ai înscris pe catastif la răi?

Cresson, Pa. U. S. A.

PSALM

Sunt tristul pelerin
Și diacul Tău, Iisuse.
Mag singur, fără cin,
Pe stelele apuse
Mă tângui și mă'nchin.

Sub cerul Tău de crin
Aștept un bob de har
Și zborul dalb și lin
De înger iconar
Să-mi facă semn să vin.

Philadelphia, Pa. U. S. A.

CONCERT

Rondul meu de dimineață
Este-un 'oț cu creasta creață,
Care mă deșteaptă'n zori
Cu tarafuri de viori.
Vine lin pe sub fereastră,
Pe ascunselea'ntr'o glastră.
Dintr'un zbenghi și dintr'o șipcă
Și-a făcut 'oțu' o scripcă,
Apoi alta și'ncă una
— Că e pui deprins cu struna —
Și-i tot zice și-o sucește
Din arcuș lăutărește,
Când pe-o coardă, când pe patru,
Și pe urmă, ca la teatru,
Dă din cap și se închină,
Ia un lujer, o stamină,
Și le șueră pe vrană
Triluind din strană'n strană
Cântări dalbe îngerești,
De te miri și te crucești.
Când și când își nalță ciocul
'Oțu' meu, ca ventrilocul,
Și din zurgălăii gușii

Scutură deasupra ușii,
Cu toți feții, logofeții,
Tot argintul dimineții.
Cântecul se împletește
Cu lumina și vuește,
Unduit în somn pe plușuri,
Într'o mie de arcușuri.
Are'n pene 'oțu' meu
Tot culori de curcubeu:
Roș, ca vinul rubiniu,
Galben nou și arămiu,
Luciri verzi și albăstrii,
Alb de nea și colilii.
E frumus, nevoe mare,
Zici că-i poleit cu soare.
L-aș tot ține'n colivie,
Ca să-mi cânte pe simbrie:
Pe-un șuer din strungăreață
I-aș da cuib de puf pe viață,
Pe trei triluri și-o gavotă,
I-aș da lumea'ntreagă dotă.

Dar, ce-i chip să stai de vorbă
Cu'n artist cu dibla'n tolbă?!
El nu cântă pe simbrie;
I-zice, doar, pe veresie
Și pe sfântă omenie,
Că întâi și'ntâi de toate,
'Oțu' meu vrea libertate.

Fairview Parc. Cleveland, U. S. A.

COLINDUL CIUBĂRARILOR

Alb, cer alb stă arc înalt de ger
Peste ciuntite creste apusene.
Munceii urcă'n pași ușori de jder
Zăpada spulberată'n steme bihorene.

Cu zvonul dus de pajuri până'n țară,
Pe-aici vuesc sudalme și dojeni.
Tot hăituind prin vizuini de fiară,
Vin ciubărari cu doinele'n poeni.

Crunți, taciturni, trec creștete de stei,
Și în colind de magi flămânzi adună,
In trăiști mari, luceferi pentru ei
Și zodii noi în nou ciubăr de lună.

Din care fund de ev le desnozi cântul,
Doamne, și drumul fără de popas?
In căutarea Ta cu ei o noapte-am mas
Și-am pus la cale lumea și pământul.

Stâna de Vale (1942).

ALUNISSAGE

Dieu, voici Vos fils, voici les nouveaux Icares: pensifs, heureux, humbles, transfigurés;
Les voici claustrés dans cette fusée volante, blanche comme l'ogive d'une cathedrale blanche
Ou bien comme de blanches mains jointes en prière.
Ils glissent sur l'océan bleu, aérien, sans rivage; ils glissent toujours plus haut, toujours plus près du trône étoilé où Vous séparez chaque matin la lumière d'avec les ténèbres.
Encore, ils survolent des abîmes vertigineux,
Des crêtes d'émeraude et de corail baisées par les éclairs qui gardent les portes verrouillées de l'éternité.
Ils filent à travers les ouragans de feu du Soleil,
Et, ivres d'infini, ils montent, ils montent sur des arcs-en-ciel et sur des neiges virginales et sur de fraîches aurores.
Les voici qui montent encore sur des marches de lumière
De plus en plus pures, de plus en plus éblouissantes.

En sillonnant de profonds silences ainsi que des anses et des célestes archipels hantés par Vos anges,

Ils s'élèvent enveloppés d'une nuée lumineuse

Comme s'ils voulaient suivre les divines traces de l'Ascension du Christ glorieusement ressuscité au temps de Pâques...

Dieu, leur pensée caresse des milliers et milliers d'astres d'or,

Leurs yeux sont pleins de miracles, leurs fronts et leurs mains sont rayés de brumes diaphanes:

Tout leur être témoigne d'un amour ardent pour Votre création avec laquelle ils seront à jamais en mystique communion.

Dieu, pour que votre volonté soit faite, les pèlerins terriens donnent l'accolade à l'univers entier

El marchent de galaxie en galaxie.

Les voici qui approchent de l'auréole argentée de la Lune:

La Lune blanche et tendre des amants,

La Lune mélancolique des somnanbules et des poètes

La Lune empourprée, fabuleuse, étrange des enfants.

Dieu, voici qui alunissent en douceur le rêve millénaire des l'Homme:

Ils foulent la Mer de la Tranquillité, ce lopin de lune fantasmagorique, ces entonnoirs géologiques, cette nappe primordiale

Où Vous leur avez donné rendez-vous lors de la Genèse.

Dans le Soleil de l'équateur lunaire, leurs ombres

se déplient et s'allongent en prenant des dimensions iréelles de cèdres gigantesques,

Qui planent sur des pelouses calcinées,

Sur des cratères pétrifiés durant le premier spasme de la première nuit de la création, sur l'entier décor cosmique.

La durée infinie y ruisselle depuis des millions d'anées à travers la même clepsydre dont Vous Vous étiez servi pour mesurer les sept longues journées de la Genèse. Les pèlerins s'en servent aussi, Seigneur.

Leur présence sanctifie el vivifie la planète morte, car c'est le temps béni où,

Avec votre permission, ils délient les sceaux du mystère originel.

Ayant donc connu le souffle de vie, plus jamais, plus jamais sera la Lune la même médaille errante dans la solitude, sur les orbites ouatées du grand néant.

Dorénavant, ce vieux globe sans mémoire tournera autour de la Terre

Comme une corolle lumineuse, comme un jardin luxuriant,

Et Vous, Seigneur, y ferez triompher éternellement

La divine charité et le génie créateur de l'Homme, Votre image.

Toute la voûte céleste sera dans les siècles des siècles marquée à l'empreinte du pas de l'Homme.

Dieu, c'est l'heure bénie: Vos saints doigts tournent une page nouvelle du livre de la Genèse.

Le lampion phosphorescent de la pleine Terre s'élève déjà dans le lointain sidéral.

Sur l'autre versant du ciel, il touche la ligne violette de partage des mystères,

Et la clepsydre marque en silence l'heure solennelle des vêpres.

Regardons les étoiles filantes. Ah, de la plénitude du triomphe monte la marée de la joie dans les coeurs!

Et les pèlerins enneigés de poussières d'astres se renferment une fois encore dans leur ogive blanche

Pour Vous rendre grâce et ensuite retourner immortels sur la Terre.

Ecoutons-les: en fidèles hérauts de Vos saints commandements du haut des cieux, ils annoncent au monde en extase qu'une nouvelle création est en oeuvre:

Une création à laquelle, murmurent-ils, Vous avez ordonné de tenir jusqu'à la fin des temps

La lumière séparée d'avec les ténèbres.

Et je sais qu'il en sera ainsi, car une fois encore, Seigneur,

Vous avez vu que la lumière est bonne.

Loretto, Pa. U. S. A.

(*Annales de Notre Dame des Victoires*, Paris, Janvier 1970.)

APOLLO 11

Lord, here are Your sons, each a new Icarus: pensive, pleased, humble and transfigured.

Here they are, cloistered in this spaceship, like the white steeple of a church, or like white hands joined in prayer.

They glide on the blue aerian ocean, they glide ever higher, ever nearing Your starred throne, where daily You part light from darkness.

Further they pass over dizzying chasmas, over emerald and coral peaks kissed by the lightning which guards the gates of eternity.

They fly through the flaming tempests of the Sun,

And thirsting for the Infinite, they climb and climb over rainbows sprinkled with virginal snows and new dawns,

Further they climb on phantom steps of light increasingly pure and blinding.

Plowing the deep, limitless silences,

Like the bays and the celestial archipelagos visited only by Your angels, they climb enveloped in a luminous cloud

As though they would follow the divine path of the Ascension of Christ.

Lord, their minds transfixed by thousands upon thousands of twinkling golden stars,

Their eyes filled with miracles, their brows and hands striped by dense spectral mists,

Their entire beings reflect an ardent love for Your creation with which they will remain forever in mystic communion.

Lord, so that Your will be done, these earthly pilgrims who embrace the entire universe march from galaxy to galaxy nearing the silvery halo of the moon:

The pale, tender moon of lovers, the melancholy moon of sleep-walkers and of poets, the brilliant and fabled moon of the Magi.

Here now they tread the Sea of Tranquility,

On a fantastic expanse of ridges and craters, the primordial expanse to which You invited them since the time of Genesis.

In the equatorial Sun their shadows unfold and lengthen taking on a ghostly appearance, like gigantic cedars, soaring over fields of ashes, craters and the entire cosmic landscape.

The infinitude of time streams through the same hourglass that You used in counting the days of the Genesis. (The pilgrims also made good use of it, Lord.)

Their presence sanctifies and vivifies the dead planet, for the blessed time has arrived when with Your permission they will break the seal hiding the secrets of the universe.

Having now felt the breath of life, nevermore will

the moon be the same planet drifting in solitude and silence.

From now on, this ulcerated old sphere will follow its terrestrial orbit like a luxuriant garden and You, Lord, will make eternally triumphant there Your divine charity and the creative genius of man.

The whole celestial vault shall be marked for untold centuries by the footprint of man.

Lord, a blessed era has come: Your holy fingers turn a new page of the book of Genesis.

But it grows late: The phosphorescent lantern of the full earth already has risen on the distant horizon. On the other side it parts the known from the unknown.

And the hourglass calls in silence the solemn hour of vespers.

Let us look at the falling stars. Ah, the fullness of triumph raises the tides of joy in every heart!

And the pilgrims once more enclose themselves to pray in their white steeple.

Let us listen to them: as faithful heralds of Your sacred commandments they announce to the ecstatic world that a new creation is in the making:

A creation which, they whisper, You have ordained

To keep the light and the darkness apart until the end of time.

And I know that so it will be, because You, Lord, have seen that the light is good.

(*Diakonia,* vol. 5, 1970, Fordham University Bronx, New York, U. S. A.)

PRIERE

Donne la paix, Seigneur, à cette île solitaire,
Suspendue dans la brume, entre ciel et mer.

Accorde la grâce à tes humbles pêcheurs.
Bénis à jamais les rochers tourmentés, sans fleurs,

Sans soleil, sans la joie d'un seul pommier, d'un seul oiseau
Qui chante, qui adore ta gloire, tes étoiles, tes profondes eaux.

O, Seigneur, emplis les doris de pêche argentée,
Ces pauvres doris, ostensoirs sacrés qui te cherchent au large déchaîné.

Coeur tendre de Marie, prie pour les vierges saint-pierraises,
Pour leurs purs yeux bleus, leur gentillesse française,

Ainsi que pour leurs soirées sans lune, melancoliques rêves.
Mère de Jésus, fais que leurs douces prières candides s'achêvent.

Saint-Pierre et Miquelon.

TES YEUX

A Anne.

Le solstice partageait les eaux de la lumière
A midi. Il neigeait.
Au fond de tes yeux, des pétales transparents
Tombaient tout doucement
Du ciel ouaté de l'hiver.
Les pétales blancs se reflétaient
Dans tes purs yeux verts,
Comme dans deux lacs jumeaux de montagne.
On écoutait les voyelles chargées de silence
Que le vent épelait sur la nappe blanche.
Il neigeait, et le jour gris
S'illuminait dans le charme infini
De tes beaux yeux clairs.

Il neigeait doucement, sans trêve,
Et dans tes yeux d'émeraude un sourire
Un peu mélancolique, d'écolière,
Calligraphiait sur des volutes de rêve
Le monogramme en lumière
De nos plus chers et tendres souvenirs.

Loretto, Pa. U. S. A.

PALEONTOLOGIE

Ces feuilles et ces corolles sculptées en ardoise, en ténèbres et en silence,
Avant que le souffle malin de la civilisation,
Avant que la lumière crue ne les profanent,
Je les ai ramassées, en ciselant ma dernière cathédrale de charbon, enfermée dans les entrailles chaudes de la terre.
Ces feuilles sacrées et ces corolles virginales étaient là, parmi les clivages primordiaux,
Pressées par la main de Dieu comme dans un herbier.
Ah, qu'elles sentent toujours l'éternité, la vie fraîche et les premiers encens!
Je connais, moi, je connais bien les mondes orphiques de là-bas, et je revois les mystérieuses croisées d'ogives,
Et les forêts pensylvanes figées, profondes et noires;
Je les revois ces forêts-là d'ébène, rangées comme des orgues muettes où dorment de leur sommeil total
Et le temps pétrifié

Et l'auréole des nuits abyssales.
Oui, je les revois, ces forêts-là. Je les revois:
Leurs sommets ou bien leurs ombres se reflétaient en moi comme dans un miroir.
Et alors, pour ne pas rompre l'enchantement,
Moi, hummble mineur, je m'y suis agenouillé pendant mon labeur,
Et j'ai longuement médité devant ces inestimables empreintes de la Genèse:
Dieu, elles luisaient,
Elles luisaient comme des hosties sculptées dans l'ivoire!

(*Annales de Notre Dames des Victoires*, Paris, Octobre 1970.)

ATTENTE DANS LA BRUME
(Saint-Pierre et Miquelon)

Archipel et doris, les voilà étranges méduses
à flot dans la brume bleuâtre du silence.

L'anse invisible semble ancrée dans l'océan
du ciel irréel et sombre. Si sombre!

Et ce phare agonisant, et ces fantômatiques
banquises polaires sont comme des récifs
madréporiens oubliés au temps jadis
dans le mirage de quelque cicatrice lunaire.

On y nage à tâtons sur le fond hallucinant
de la mer boréale;

Et le soleil blême, et les voix ouatées d'ici-bas:
tout est lourd, lointain, spectral.

De temps en temps des ombres phosphorescentes
glissent jusqu'au pied de la croix de corail.

Je ne sais: sont-elles des ailes de chérubins,
sont-elles des arcs-en-ciel brisés,

de mystiques pèlerins noyés dans des galaxies abyssales?

Je ne sais.

Mon Dieu, et pourtant vos pêcheurs, vos saints insulaires,
en route vers l'éternel espoir,

Les yeux pleins de miracles, ils vous attendent
toujours, là dans la brume, sur le bord tremblant
des gouffres du soir, chaque soir.

Il leur tarde, Seigneur, d'aller au-devant de vous,
il leur tarde de vous voir marcher doucement, comme autrefois,
comme un souffle de lumière
sur les profonds miroirs des eaux.

L'âge tourne lentement vers sa fin chargée de grâce,
comme il était écrit. Seigneur, ayez pitié de vos saints insulaires
oubliés dans la brume: dites-leur une jolie parabole, un mot,

Je vous en supplie,

Et ensuite jetez quelques poignées d'étoiles
dans leurs filets de rêve. Dites-leur bonsoir et bonne nuit.

(*Création,* tome V, Juin 1974, Sorbonne-Paris.)

Poemele acestea au fost compuse între 1959 *şi* 1979 *în Statele Unite ale Americei, în arhipelagul francez Saint-Pierre et Miquelon din Atlanticul de nord, şi pe Coasta Soarelui, în Spania. Un manuscris mai vechi — Colindul Ciubărarilor — provine dintr'un ciclu de poeme compuse în România* (1942).

ALEXANDRU GREGORIAN
— Scrieri apărute —

In românește — poesie:

POEME PENTRU CRUCIATI, 1943, un volum, două ediții, Editura Cugetarea, București.
POEME PENTRU FRATII MEI, 1953, un volum, Editura autorului, Muenchen, Germania.

In românește — esseuri, articole politice 1928-1944 în revistele: SFARMA PIATRA fondată împreună cu Nichifor Crainic, director A. G. și GANDIREA. In ziarele: MISCAREA, CALENDARUL, UNIVERSUL. București.

TARA DEMIURGULUI, 1943, un volum, esseuri, Editura Cugetarea, București.
In italiană — articole politice, 1945-1959:

IL GIORNALE D'ITALIA, Roma; L'OSSERVATORE ROMANO, Roma; IL QUOTTIDIANO, Roma.

In engleză — articole politice, 1959-1975:

THE ITALIAN-AMERICAN HERALD, Philadelphia, Pa. săptămânal fondat și condus de A. G.
THE EVENING BULLETIN, unul din marile cotidiane americane, Philadelphia, Pa.
CONGRESSIONAL RECORD, buletinul oficial al Congresului american, articole și conferințe ale lui A. G., citite de diferiți deputați în Congres, Washington, D. C.

THE CATHOLIC NEWS, New York; THE STAR HERALD, Camden, N. J.; THE PILOT, Boston, Mass.; THE WANDERER, St. Paul, Minn., U. S. A.

Alte îndeletniciri și înfăptuiri:

Cosilier de presă și cultură pe lângă Legația Română din Roma 1940 și 1944.
Fondator și director al primei gazete românești în exil ȚARA, 1949-50, Roma.
Președinte al scriitorilor și ziariștilor liberi din Centrul și Răsăritul Europei, Roma, 1949-51.
Corespondent al agenției FREE EUROPEAN PRESS SERVICE, Roma, 1949-51.
Fondator și director al secției românești a postului de radio american FREE EUROPE, 1950-54, Muenchen.
Fondator și colaborator al secției românești a postului de radio/ Roma, 1945-50.
Colaborator al secției românești a postului de radio VATICAN, Roma, 1957.
Membru fondator și secretar general al SOCIETATII ACADEMICE ROMANE, Roma, 1957-59.
Comunicare despre "URMELE LUI OVIDIU LA TOMIS" în cadrul congresului internațional dedicat împlinirii a două mii de ani de la nașterea poetului latin, Sulmona, Italia, 1957.
Profesor de limba și istoria civilizației franceze la UNIVERSITATEA SAN FRANCISC OF ASSISI, Loretto, Pensilvania, 1965-1975.
Comentator de politică internațională al postului de radio al Universității SAN FRANCISC OF ASSISI, Loretto, 1965-74.

CUPRINS

PUBLICACIONES
DE LA ASOCIACION CULTURAL
HISPANO-RUMANA DE SALAMANCA

1. FRANCISCO ELÍAS DE TEJADA: *La Filosofía del Derecho y del Estado en Rumania.* Salamanca, 1949.
2. CIRILO POPOVICI: *La Organización judicial en Rumania.* Salamanca, 1949.
3. AURELIO RAUTA: *Bases jurídicas y sociales de la propiedad agraria en Rumania.* Salamanca, 1949.
4. GEORGE USCATESCU: *Concepción jurídica rumana.* Salamanca, 1949.
5. MIHAIL EMINESCU: *Poesii.* Edición crítica de Aurelio Rauta. Salamanca, 1950.
6. HORIA SIMA: *Menirea Naţionalismului.* Salamanca, 1951.
7. ION LUCA CARAGIALE: *Cuentos rumanos.* Traducción de Aurelio Rauta. Salamanca, 1952.
8. ION LUCA CARAGIALE: *Teatru.* Salamanca, 1952.
9. HORIA STAMATU: *Diálogos (Poemas).* Edición bilingüe. Traducción de Aurelio Rauta. Salamanca, 1971.
10. VINTILA HORIA: *Noua poezie românească (Antologie).* «Colecţia Meşterul Manole». Salamanca, 1960.
11. AURELIO RAUTA: *Modern Romanian Coins.* Salamanca, 1974.
12. VINTILA HORIA: *Viitor petrecut (Poeme).* Salamanca, 1976.
13. HORIA STAMATU: *Jurnal.* Salamanca, 1979.
14. ALEXANDRU GREGORIAN: *Pete de Lumină.* Salamanca, 1980.

